



Ministr Marcel Chládek na Slezské univerzitě: Problém vysokého školství? Chceme kvalitu, ale platíme za kvantitu

Autor: Martin Kůs

KARVINÁ – Za základní problém českého vysokého školství označil to, že všichni chceme kvalitu, ale platíme za kvantitu. Cestu k nápravě vidí v tom, že se nebudou zvyšovat příspěvky do veřejného sektoru vysokých škol, ale budou se snižovat počty studentů. Tím se zvýší normativ na podporované studenty, školy dostanou prostor lépe učit, a tak se dosáhne zvýšení kvality všech veřejných vysokých škol. To byla jedna ze základních myšlenek, které při své návštěvě Slezské univerzity v Opavě přednesl jejím představitelům 17. června ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky PhDr. Marcel Chládek, MBA.

Ten půl roku po svém jmenování navštívil její Obchodně podnikatelskou fakultu v Karvině, kde jej přivítali rektor Slezské univerzity (SU) prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., a děkan Obchodně podnikatelské fakulty v Karvině (OPF) doc. Ing. Pavel Tuleja, Ph.D.

V jejich doprovodu si ministr prohlédl prostory karvinské fakulty a seznámil se s historií SU, její současností i úvahami o budoucnosti. Poté se v pracovně děkana OPF sešel se zástupci vedení SU, představiteli Akademického senátu SU a děkany



jednotlivých součástí k diskusi o současném stavu českého vysokého školství a celkové situaci v Moravskoslezském kraji.

V úvodu diskuse předal rektor SU prof. Žáček ministroví medaili Silesia docta et culta, tedy ocenění, které se v loňském roce univerzita rozhodla udělovat významným osobnostem a hostům. Ministr Chládek se stal vůbec prvním držitelem tohoto ocenění (před ním stejnojmennou medaili ve stříbrné verzi obdržel první rektor Slezské univerzity prof. Martin Černohorský, jemuž byla udělena u příležitosti devadesátých narozenin, pozn. red).

V následujícím čase se ministr seznámil se studijním zaměřením jednotlivých fakult a v diskusi se zástupci akademické obce navázal na svoji předchozí rozpravu s vítkovickým podnikatelem Janem Světlíkem, kdy se seznámil s problémy v našem kraji. „Já bych si od něj s dovolením vypůjčil jednu důležitou větu: Jestliže chceme vyřešit problémy tohoto regionu, tak to musíme vyřešit školstvím a vzděláváním. Já teď mám čtyři body, jaké kroky musíme do budoucna podniknout a také jsme se domluvili, že se ještě následně sejdem v Praze, kde budeme řešit některé konkrétní problémy,“ řekl mimo jiné ministr Marcel Chládek.



Poté se ministr školství se svými hostiteli setkal s novináři na tiskové konferenci.

Tu zahájil děkan Pavel Tuleja, který potvrdil, že s ministrem Chládkem našli shodu v plánu restrukturalizace OPF: „Snažíme se, abychom vychovávali kvalitní absolventy, kteří najdou uplatnění na trhu práce a je proto třeba, abychom je informovali o procesu restrukturalizace, který v současné době probíhá, a který by měl vést ke zkvalitnění a zefektivnění výuky,“ řekl mimo jiné děkan s tím, že OPF bude do budoucna relativně malá fakulta, ale bude produkovat lidi, kteří následně najdou své uplatnění na trhu práce.

Dalšího slova se ujal ministr Marcel Chládek: „V první části naší debaty jsme probírali věci týkající se obecně školství a poté jsme začali řešit problematiku konkrétně tohoto regionu,“ seznámil novináře ministr školství a představil také jim své čtyři body, které by měly přinést zlepšení stavu českého veřejného terciálního školství. Tedy již v úvodu zmiňovaný plán financování a jako následný druhý krok pak větší odraz uplatitelnosti trhu práce v oblasti vysokého školství.

„Není přece možné, abych v rádiu poslouchal, že absolvent vysoké školy musí po jejím dokončení na rekvalifikaci, protože ve svém oboru nemá uplatnění. To je pro mne alfa a omegou, a je jedno, zda se jedná o bakaláře, magistra nebo budoucího doktora. Takový člověk musí mít možnost dostat práci, a to dlouhodobě,“ konstatoval Marcel Chládek s tím, že jeho ministerstvo proto zadalo analýzu trhu práce a její predikce. „Kapitáni našeho průmyslu, a znovu se vracím k panu Světlíkovi, dobře vědí, kolik lidí



člověk, který v podstatě není schopen prezentovat ani sám sebe,” řekl mimo jiné ministr.

Tím se dostal k problematice Moravskoslezského kraje, kde za palčivou skutečnost považuje odchod vzdělaných lidí “za lepším” do jiných regionů a v těch nejčernějších vizích tak může docházet až k vyliďňování venkova. „Musíme proto podporovat fakulty tohoto typu, na jaké se dnes nacházíme, aby právě uplatitelnost absolventů na trhu práce byla jejich předností. A to se zase odráží v kvalitě vzdělávání,” konstatoval také v dalším bodu Marcel Chládek.

V posledním kroku se pak zaměřil na normativ, tedy finanční podporu studentů veřejných škol. „Jsem si vědom, že ne ve všech případech byly normativy přerozděleny spravedlivě mezi jednotlivé vysoké školy, tento názor slyším na řadě z nich,” dodal ministr s odkazem, že vzájemná diskuse se věnovala nejen vysokým školám, ale také stavu a úrovni vzdělávání na středních školách, odkud na ty vysoké přicházejí studenti, a potažmo i na dalších nižších úrovních národního školství.

„Musíme si uvědomit, že školský systém je jeden celek, dítě při vzdělávání prochází tímto systémem a pokud na kterékoli jeho úrovni někdo něco zkazí, tak se to pak odráží v těch navazujících stupních. Takže naším cílem je zvednout úroveň od těch nejnižších stupňů vzdělávání tak, aby se nám zlepšilo i střední a vysoké školství,” sdělil závěrem ministr školství Marcel Chládek.

V závěru tiskovky si vzal slovo také rektor SU prof. Rudolf Žáček. Shrnul setkání s ministrem Chládkem jako prospěšné, zejména ocenil věcnou a konkrétní debatu, při které se podařilo otevřít celou řadu problémů, se kterými se momentálně vysoké školství potýká. „Já bych ještě doplnil to, co již zmiňoval pan ministr, totiž, že i my musíme být schopni prezentovat obory, které trh práce potřebuje tak, aby se na ně uchazeči hlásili, musíme být schopni nabídnout obor tak, aby zájemci pochopili, že toto studium pro ně bude výhodné a následně dostanou, když ne lukrativní, tak alespoň slušné zaměstnání,” řekl mimo další rektor Žáček. Potvrdil, že se s ministrem shodl v řadě bodů, například v potřebě přejít od kvantity ke kvalitě či otázce normativů: „Uvědomte si, že dnes je normativ na hlavu studenta v podstatě nižší, než byl v roce 2011, přičemž neúměrně vzrostly požadavky na administrativu, provozní náklady – to vidíte všichni, když platíte za energie či cokoli nakupujete a vnímáte, že ceny stále rostou – zkrátka, my vzděláváme za stále se snižující prostředky. To je tobogán, po kterém se velmi snadno jede dolů, ale velmi těžko se vystupuje za jízdy,” vyzval se rektor SU.

Konstatoval, že avizovaná cesta změn si nevyžaduje navyšování finančních prostředků, ale naopak snižování počtu vysokoškolských studentů. Sám vnímá stále slyšitelné

stížnosti na nedostatek kvalitních řemeslníků, na problém sehnat pracovitě lidi, zatímco bakalářů je nadbytek. Je přesvědčen, že pro řadu oborů určitě postačí střední vzdělání.

Prof. Začek také apeloval na média, která by mohla pomoci změnit určité mínění naší populace ve směru, aby nebyla snaha získávat za každou cenu vysokoškolský titul v oboru, který ani pak člověk nebude vykonávat, nebo aby se na vysoké školy hlásili tací, kteří studovat ani nechtějí, ale jen hodlají využívat výhod, které jim průkaz studenta nabízí.



Bc. Martin Kůs, vztahy s veřejností

Slezská univerzita v Opavě

Olbrichova 25, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

Slezská univerzita v Opavě vznikla po listopadu 1989 nejprve jako dvě fakulty Masarykovy univerzity v Brně a následně Zákonem České národní rady z 9. července 1991 pak z těchto dvou fakult vznikla Slezská univerzita se sídlem v Opavě. Jedná se o veřejnou vysokou školu sídlící v Opavě a Karviné. V současné době má čtyři součásti: Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultu v Karviné, Fakultu veřejných politik v Opavě a Matematický ústav v Opavě. Na ústavech, katedrách a specializovaných pracovištích univerzity v současnosti studuje na osm tisíc posluchačů.

Více o univerzitě a dění na ní najdete na www.slu.cz a www.inoviny.slu.cz